

[Rytter.]

Landsretten i September 1936, samtidig med at det kirkelige Udvalg har bedt om Oplysninger — selvfølgelig ikke angaaende dette Punkt, men om generelle Oplysninger — og ikke har faaet disse Oplysninger.

Jeg har nu dvælet ved de tre Fonds, Præsteembedernes Fællesfond, den saakaldte almindelige Reserve- og Administrationsfond og endelig Kirketiendemidlernes Reservefond. Det er de tre Fonds, som Stiftsøvrigheden stadig har Administrationen af, saa at Ministeren kun kan gribe ind paa de Punkter, jeg før omtalte, nemlig ved Udlaan i enkelte Tilfælde og ved Afholdelse af Udgifter i enkelte Tilfælde inden for de Rammer, som Anordningen giver. Jeg gaar saa over til at tale om de Fonds, som ikke er overladt til Stiftsøvrigheden, men som Ministeriet administrerer.

Dér maa jeg først tale om den Fond, der tilhører de københavnske Kirker. Det var en Fond, som fremkom paa den Maade, at der den 22. December 1879 kom en kgl. Resolution, som faktisk henlagde Administrationen af Kirkegaardene og Begravelsesvæsenet til Magistraten, idet Udgifterne skulde betales af Magistraten og Indtægterne tilfalde Magistraten; i øvrigt skulde Fonden bestyres af en Kommission. Samtidig maatte Magistraten forpligte sig til at give et aarligt Tilskud til de københavnske Kirker paa 21 000 Kr. og endvidere aarligt yde 6 000 Kr., som skulde henlægges til en Fond, efterhaanden som de kom ind. Man gik fra alle Sider ud fra, at den Fond, der skulde oprettes for nye Kirkers Vedkommende, skulde træde i Stedet for Kirkernes Andel i de 21 000 Kr., for deri fik selvfølgelig kun de Kirker Andel, som eksisterede dengang; hvis der senere kom Kirker til, skulde de derimod have Del i den Fond, som blev oprettet ved Indskuddet fra Magistraten paa de 6 000 Kr. aarligt.

Det skete, som jeg nævnte, ved en kgl. Resolution af 22. December 1879, men den 25. Juli 1929 kom der en ny kgl. Anordning, hvorefter Fonden ikke mere skulde bestyres af Kommissionen, men af Kirkeministeriet. Selvfølgelig kunde dens Formaal dog ikke forandres derved. Saa skete det imidlertid i de betrængte Aar, at der skulde opføres en Kirke. Ministeren følte rimeligvis en Forpligtelse til at lade Kirken opføre, men i Stedet for at gaa til Finansudvalgene og faa Pengene bevilget, hvad gør han saa? Uden saa meget som at spørge Finansudvalgene anvender han de her opsparede Midler til Opførelsen af en Kirke i Sundby paa Amager, den saakaldte

Højdevang Kirke. Dertil brugte man alle de Penge, som var opsparet gennem Tiderne. Ministeren siger i Betænkningen, at der ikke længere er Brug for dem. Hvem ved det? Og desuden, naar Fonden er oprettet ved kgl. Anordning, kan Formaalet ikke forandres ved en Ministers egenmægtige Beslutning. Den Disposition, jeg her har nævnt, er derfor uberettiget.

Den anden Fond tilhørte Bispeembederne, som fra gammel Tid havde nogle Midler. Da Kirkerne gik over til at blive selvejende, fik Staten en Formue paa ca. 734 000 Kr., men desuden skulde de saakaldte Domænekirker og de saakaldte Bispetiendekirker afløses. Domænekirkerne skulde ifølge Afløsningskommissionens Afgørelse afløses i god Stand, det er klart, og de skulde have en Kapital til fremtidig Vedligeholdelse. Kirkeejeren var Staten, og Staten skulde altsaa betale til disse to Formaal. I Stedet for at tage Pengene af Statskassen eller af de 734 000 Kr., der, som jeg før nævnte, indkom ved Afløsning af Kirkerne, sagde Ministeren: Nej, det er langt lettere at tage Penge fra Bispeembederne, Bispetiendekirkerne skal nemlig ogsaa afløses, og der er indkommet en Sum paa noget over 200 000 Kr. De Penge, som skulde tilfalde Bispeembederne — Ministeriet havde Bestyrelsen af dem —, anvendte man saa til Opfyldelse af Statens Forpligtelser over for Domænekirkerne baade med Hensyn til Vedligeholdelsen og med Hensyn til den Kapital, der skulde indbetales. Men ikke nok dermed. Staten har en lovmæssig Forpligtelse til at vedligeholde Frederikskirken paa Alheden. Ogsaa denne Forpligtelse opfyldte Ministeren ved at tage Pengene fra denne Fond. Men Ministeren gik endnu videre, idet han sagde: Man ønsker en Kirke i Thyborøn. Lad os give dem denne Kirke, og Ministeren tog saa Pengene fra den samme Fond. Ministeren søgte Finansudvalgenes Tilslutning og fik den, men Ministeren oplyste ikke med et eneste Ord, at disse Penge ikke tilhørte Staten, men Bispeembederne, Ministeren nævnte ikke et Ord om, at der forelaa en kgl. Resolution af 26. September 1854, hvorefter der skulde være en saadan Fond. Nu brugte man hele Fonden paa den Maade, og den kan derfor selvfølgelig ikke opfylde sit Formaal.

Til Slut skal jeg nævne, at der i den senere Tid er afsluttet en Overenskomst, hvorefter Bispegaarden i København, som ogsaa tilhører Bispeembederne, og som administreres af Ministeriet, men hvortil det selvfølgelig ikke har Ejendomsret, er gaaet fra Kirkeministeriet over til Indenrigsmini-